

Средно училище „ Владимир Комаров”, град Велико Търново
ул.„Бяла Бона ”№ 9, тел. 062/674-974
e-mail: v_komarov@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ :

ЯНАКИ ЛАЗАРОВ

ЕТИЧЕН КОДЕКС
НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ
В СУ“ ВЛ. КОМАРОВ“

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ НОРМАТИВНА ОСНОВА РАЗДЕЛ I:

ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ РАЗДЕЛ II: ЦЕЛИ

РАЗДЕЛ III: ПРОФЕСИОНАЛНИ ЦЕННОСТИ

РАЗДЕЛ IV: ПРАВА И ОТГОВОРНОСТИ НА УЧАСТНИЦИТЕ В УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

ГЛАВА I: ПРИНЦИПИ НА ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

ГЛАВА II: ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ

II.A. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ДЕТЕТО

II.B. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА УЧЕНИЦИТЕ

ГЛАВА III: РОДИТЕЛИ

III. A. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

III. B. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА РОДИТЕЛИТЕ

ГЛАВА IV: МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ КОЛЕГИТЕ

ГЛАВА V: МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

РАЗДЕЛ V: ПОВЕДЕНИЕ НА СЛУЖИТЕЛЯ

ГЛАВА I: ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

ГЛАВА II: ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ

ГЛАВА III: КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

РАЗДЕЛ VI: ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ОРГАНИЗАЦИОННИТЕ СТРУКТУРИ НА РАЙОН „ПРИМОРСКИ”, ОБЩИНА ВЕЛИКО ТЪРНОВО, РУО ВЕЛИКО ТЪРНОВО, МОН и НПО

РАЗДЕЛ VII: ОБЩЕСТВЕН СЪВЕТ

РАЗДЕЛ VIII: КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

РАЗДЕЛ IX: ЦЕЛИ И СРЕДСТВА НА ЕТИЧНАТА КОМИСИЯ РАЗДЕЛ X: САНКЦИИ И ОТГОВОРНОСТИ

РАЗДЕЛ XI: ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

СТАНДАРТИ ЗА ОБСЛУЖВАНЕ НА ГРАЖДАНИТЕ

ВЪВЕДЕНИЕ

Етичният кодекс на училищната общност представя стандартите за етично поведение на работещите с деца специалисти в сферата на образованието и регламентира етичните правила, които следва да се прилагат при изпълнение на служебните им задължения и в ситуация на конфликт на интереси. Установява общи норми на поведение.

1. Училището е място, където се изгражда сплотена училищна общност на ученици, учители и родители. Тази общност постига много повече на принципа на общото действие, като подпомага и допълва личните усилия на всеки. Всички членове на общността се отнасят с уважение помежду си и си помагат за постигането на една обща цел - по-добро образование.
2. Всеки учител осъществява своите професионални задължения в услуга на учениците и допринася за формиране облика на училището.
3. За всеки работещ в училището е чест и морален дълг да спазва принципите на професионалната етика.
4. Детството е изключително важен период от живота на човека.
5. Семейството е най- естествената среда за развитието на детето.
6. Всяко дете притежава неповторима уникалност и стойност.
7. На всяко дете е гарантирано правото на: свобода на изразяване на мнение; свобода на мисълта, съвестта и религия; формиране на собствени възгледи в право да ги изразява свободно;

НОРМАТИВНА ОСНОВА

Конвенцията на ООН за правата на детето;
Европейската харта за правата на човека;
Конституция на РБ;
Закон за защита правата на детето;
Закон за защита правата на човека;
Закон за предучилищното и училищно образование;
Стандарт за приобщаващо образование.

РАЗДЕЛ I: ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Етичният кодекс на СУ“ Вл. Комаров“ е създаден на основание чл. 175, ал.1 от ЗПУО и е подчинен на общите принципи в системата на предучилищното и училищното образование. Този кодекс определя правилата за поведение на работниците и служителите в гимназията и има за цел да повиши общественото доверие в техния професионализъм и морал, както и да издигне престижа на училището.

Чл.2. (1) Дейността на всички работещи в училището се осъществява при спазване принципите на законност, лоялност, честност, безпристрастност, политическа неутралност, отговорност и отчетност.

(2) Служителите изпълняват служебните си задължения при строго спазване на законодателството в Република България, като съдействат за провеждането на държавна политика в сферата на образованието .

(3) Служителите в зависимост от функциите, които изпълняват, осъществяват действия, предлагат и вземат решения, водещи до елиминиране на произвола и укрепване

на доверието в СУ“ Вл. Комаров“

(4) Служителите извършват дейността си компетентно, обективно и добросъвестно, като се стремят непрекъснато да подобряват работата си в интерес на учениците и техните семейства.

(5) Служителите следват поведение, което не накърнява престижа на СУ“ Вл. Комаров“, не само при изпълнение на служебните си задължения, но и в своя обществен и личен живот.

(6) При изпълнение на служебните си задължения служителите се отнасят любезно, въз-питано и с уважение към всеки, като зачитат правата и достойнството на личността и не допускат каквито и да са прояви на дискриминация.

Чл.3. Спазването на Етичния кодекс е задължително за всички служители на училищната общност и се следи от Комисия по етика при СУ“ Вл. Комаров“ която разглежда всички случаи на неговото нарушаване и налага предвидените в него санкции.

РАЗДЕЛ II: ЦЕЛИ

Чл.4. Етичният кодекс има за цел:

(1) . Да представи основните ценности и принципи, които работещите с деца трябва да знаят и спазват в своята практика;

(2) . Да утвърди волята и стремежа на работещите с деца за етичност в практическата им дейност;

(3) . Да насочат поведението и подпомогнат работещите с деца в решаването на етични дилеми, които срещат в своята практика;

(4) . Да очертаят моралните отговорности на работещите с деца към детето, към семейството, помежду си и към обществото.

РАЗДЕЛ III: ПРОФЕСИОНАЛНИ ЦЕННОСТИ

Работещите с деца изпълняват своите функции, като се ръководят от основните ценности и принципи:

Чл. 5. Работещият с деца трябва да притежава определени личности, морални и социални качества.

Чл.6. Работещият с деца специалист се обляга на своята компетентност - притежава и отговорно прилага своето познание и опит.

Чл.7. Работещият с деца не поставя успеха на своята работа в зависимост от професионалния компромис, работи независимо и носи отговорност за действията си.

Чл.8. Професионалистът, работещ с деца, се стреми да изпълнява работата си качествено и в срок, но не заблуждава децата и техните семейства за ефективността и ефикасността на своята дейност, т.е. високо цени честността в отношенията.

Чл.9. Работещият с деца е коректен в отношенията си с децата и е лоялен спрямо родителите им, но без да пренебрегва отговорността си към обществото.

РАЗДЕЛ IV: ПРАВА И ОТГОВОРНОСТИ НА УЧАСТНИЦИТЕ В УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

ГЛАВА I: ПРИНЦИПИ НА ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл.10. Доверието и взаимното уважение между професионалиста и семейството са в основата на взаимоотношенията помежду им. В този смисъл професионалистът се ангажира да работи за изграждане на доверие с децата и родителите, да защитава интересите на децата, с които работи, да защитава принципите на поверителност на информацията, да създава реалистична очаквания за резултатите от работата си, да избягва действия и ситуации, които биха предизвикали конфликт.

Чл.11. Работещият с деца професионалист целенасочено се стреми към изграждане, утвърждаване и повишаване на доверието и уважението към професията. Затова той се ангажира да развива и популяризира успешни практики, да работи за повишаване на професионалната си отговорност и компетентност, да подпомага професионалното израстване на своите колеги и да насърчава проявите на висок професионализъм и морал, да се стреми към прозрачност и социална отговорност в работата си.

Чл.12. Работещият с деца сътрудничи с неправителствени организации и представители на обществеността, като запазва професионална независимост.

ГЛАВА II: ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ П.А. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ДЕТЕТО

Чл.13. Работещите с деца изпълняват своите функции, като се ръководят от основните ценности и принципи:

Чл. 14. Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.

Чл. 15. Всяко дете има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

Чл. 16. Всяко дете и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.

Чл. 17. Във всички случаи да се защитават по най-добър начин интересите на детето.

Чл. 18. Всяко дете, попаднало в риск, има нужда от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

Чл. 19. Работещите с деца да основават практиката си на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всяко дете.

Чл. 20. Работещите с деца да разбират и уважават уникалността на всяко дете.

Чл. 21. Работещите с деца да се съобразяват със специфичната уязвимост на всяко дете.

Чл. 22. Работещите с деца да създават безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето.

Чл. 23. Работещите с деца да подкрепят правото на детето на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.

Чл. 24. Работещите с деца да работят в най-добрия интерес на детето.

Чл. 25. Работещите с деца да осигуряват на децата с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.

Чл. 26. Работещите с деца да не участват в практики, които не зачитат достойнството на детето или са опасни и вредни за физическото и емоционално му здраве и развитие.

Чл. 27. Работещите с деца да не участват в практики, които дискриминират по някакъв начин децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности, или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.

Чл. 28. При съмнение за малтретиране да се уведомяват органите за закрила на детето и да следи дали са предприети необходимите мерки.

Чл. 29. Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете, да му се окаже пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.

Чл. 30. При наличие на действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на детето, работещите с деца имат моралната и законова отговорност да информират органите по закрила на детето.

Чл. 31. Работещите с деца да опазват личната информация за възпитаниците си и техните семейства и да я ползват само и единствено в техен интерес и във връзка и по повод на изпълнение на моралните си и служебните си ангажименти.

II.B. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 32. Училищната общност е като семейство, в което всички членове се отнасят помежду си с уважение.

Чл. 33. Личната отговорност на ученика означава:

- (1) Да проявяват самоуважение и уважение към другите и да поемат отговорност за собственото си поведение.
- (2) Да познават и спазват приетите правила и реда в училище.
- (3) Да не пречат на останалите при упражняване на техните права и задължения.
- (4) Да не използват груб език, обидни думи и злепоставяне на съученици, учители и родители.
- (5) Да не допускат насилие и тормоз в общуването си с околните.
- (6) Да се стремят към разбиране, толерантност и подкрепа спрямо различните хора, включително спрямо учениците със специални образователни потребности.
- (7) Да приемат за първостепенно свое задължение в училище обучението, а не забавлението.
- (8) Да не провокират конфликти с останалите и да се стремят да ги предотвратяват, съобразно възможностите си и разписаните правила в училище.
- (9) Да се стремят към постижения, без да се отнасят пренебрежително или подигравателно към постиженията на другите.

- (10) Да проявява внимателно и грижовно отношение към по-малките ученици.
  - (11) Да търсят решение на проблемите, като се обръщат за съдействие към родителите си, класния ръководител и училищното ръководство.
  - (12) Да идват в училище в приличен и чист външен вид и да не демонстрират материалните възможности на родителите си пред останалите.
  - (13) Да пазят училищното имущество, което е публична собственост така, както пазят личните си вещи.
  - (14) Да се грижат за чистотата в училище и извън него и да опазват околната среда.
  - (15) Да определят и приемат заедно Харта на етичните правила, която да стои на видно място във всяка класна стая.
  - (16) С цел опазване живота и здравето на ученици, учители и училищен персонал в условията на COVID-19 да спазват общите здравни мерки, като следва да носят маски или шлемове. Носенето на маски или шлемове е задължително в общите части на учебната сграда- преддверие, фойета, стълбища, коридори, санитарни възли, медицински кабинет и др. Носенето на маска или шлем в класната стая от учениците е по желание.
  - (17) да спазват строго личната хигиена според епидемиологичните предписания.
  - (18) максимално да ограничават контактите с ученици от различни паралелки и випуски.
- Чл. 34. Учениците не нарушават гражданските права на други хора, включително съученици, учители, служители и родители като ги снимат, записват и разпространяват записите чрез различни медии без тяхно знание и съгласие.
- Чл. 35. Основна грижа на ученика е личното му развитие и успех, който се гарантира от благоприятния климат на сигурност в училище. Затова ученикът трябва да се стреми към добронамерени и приятелски отношения със съучениците си.
- Чл. 36. Учениците, като част от училищната общност приемат да спазват следните правила за безопасно поведение в Интернет и етично използване на социалните мрежи:
- (1) Да не снимат и публикуват клипове, в които има обидно съдържание за учители, ученици, служители и родители.
  - (2) Да не качват снимки или колажи, които уронват достойнството на други хора - деца или възрастни.
  - (3) Да не публикуват информация за други хора - деца или възрастни, която не отговаря на истината или има подвеждащ характер.
  - (4) Да не използват груби и обидни думи и особено заплахи към с други хора - деца или възрастни.
  - (5) Да не влизат в непознати и съмнителни сайтове, които нямат връзка с учебния процес без знанието и разрешението на родителите или учителите.
  - (6) Да не отговарят на запитвания на непознати лица по Интернет, да създават контакти с тях, да се срещат с тях и непременно да уведомяват родителите си или учители за всеки подобен случай.
  - (7) Да не качват и споделят каквато и да е лична информация, на който и да е сайт без позволение на родител. /Личната информация включва име, адрес, телефонен номер, години, училището, в което учим и др./
  - (8) Да не поставят снимки в Интернет със свободен достъп на видимост без

предварително одобрение от родител.

(9) Да не отварят e-mail от непознат адрес и никога да не отговарят на такива писма.

(10) Да не правят нищо, за което ги е помолил някой, с когото са се запознали онлайн, без да го обсъдят с родителите си или с учители.

Чл. 37. За нарушение на нормите записани в чл. 34, чл.35 и чл.36 учениците носят отговорност съгласно разпоредбите на Правилника за дейността на училището.

Чл. 38. За нарушение на правата им, спрямо нормите записани в настоящия Етичен кодекс, учениците подават устни сигнали до класния ръководител, педагогическия съветник и училищното ръководство, когато тези нарушения са извършени от ученици. Уведомените лица провеждат проучване по случая и при установяване на действително нарушение провеждат разговори със страните, като предприемат мерки за отстраняване на нарушението и/или налагане на санкции съгласно Правилника на училището.

Чл. 39. За нарушение на правата им, спрямо нормите записани в настоящия Етичен кодекс, учениците чрез своите родители могат да подадат писмен сигнал до Етичната комисия на СУ „ Владимир Комаров” Велико Търново, когато тези нарушения са извършени от възрастен - учител, служител или друг родител. Етичната комисия, съгласно регламента си за работа, взема отношение по случая.

ГЛАВА III: РОДИТЕЛИ

III. А. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

Чл. 40. (1) Първостепенна отговорност на служителите е подпомагане семейството при отглеждането и възпитанието на децата.

(2) Зачитане достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения.

(3) Уважаване ценностите на семейството при отглеждане и възпитание на децата и правото му да взема решения за своите деца.

(4) Информирание на семейството за всички решения, отнасящи се до детето и за начина, по който се работи с детето.

Чл. 41. Работещите с деца не позволяват и не участват в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на детето.

Чл. 42. Работещите с деца не използват отношенията със семейството за лично благодетелстване.

Чл. 43. Осигуряване конфиденциалност на информация и зачитане правото на семейството на личен живот с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа.

Чл. 44. Разкриването на поверителна информация за детето може да стане само с разрешение на семейството. Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа.

Чл. 45. В случаите на конфликт между членовете на семейството, да се работи открито, споделяйки наблюденията си за детето с цел всички включени страни да вземем информирано решение, като стриктно се въздържаеме от вземане страна в конфликта.

III. Б. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА РОДИТЕЛИТЕ

Чл. 46. Родителите помагат според възможностите си, за да се утвърди трайно авторитета на училището.

Чл. 47. Основни задължения на родителя /настойника/ са:

1. да съдействат за укрепване на авторитета на институцията и с поведението си да не накърняват достойнството и авторитета на работещите и учениците в училището.
2. да осигуряват редовното присъствие на ученика в училище, като уведомяват своевременно училището в случаите на отсъствие на ученика;
3. редовно да се осведомяват за своите деца относно приобщаването им в училищната среда, успеха и развитието им, както и спазването на училищните правила;
4. да спазват правилника за дейността на училището и да съдействат за спазването му от страна на ученика;
5. да участват в процеса на изграждане на навици за самоподготовка като част от изграждането на умения за учене през целия живот;
6. да участват в родителските срещи;
7. да се явяват в училището след покана от учител, директор или друг педагогически специалист в подходящо за двете страни време.
8. да осигурят маски или шлемове на учениците в условията на COVID-19
9. да провеждат периодично разговори с децата си, съобразени с възрастовите им особености, за правилата и личната отговорност на всеки в условията на епидемията от COVID-19.

Чл. 48. Семейството трябва да дава пример за разбирателство и добри отношения.

Чл. 49. Задължение на родителя /настойника/ е да се интересува от мнението на учителите и да се съобразява с тях.

Чл. 50. Родителят трябва да упражнява контрол и да налага своя авторитет без насилие, като зачита детето и спазва основните му права.

Чл. 51. Родителят възпитава детето чрез личния си пример в дух на уважение, толерантност, инициативност и свободолюбие.

Чл. 52. Родителят трябва да се стреми да решава конфликтите между поколенията спокойно и в контакт с всички членове на училищната общност.

Чл. 53. Родителят подготвя детето за живота и има една основна морална задача - да създава ценности и да ги предава на следващите поколения.

ГЛАВА IV: МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ КОЛЕГИТЕ

Чл. 54. Изграждане и поддържане отношения на уважение, доверие, сътрудничество и коректност.

(1) В отношенията с колегите си служителят на СУ“ Вл. Комаров“ проявява уважение и коректност, като не допуска поведение, което накърнява достойнството и правата на отделната личност.

(2) Служителят на СУ“ Вл. Комаров“ уважава мнението на колегите си и се съобразява с правото им на личен живот.

(3) Обменяне на информация и ресурси, които имат отношение към благополучието на

гимназията и правата на детето.

(4) Утвърждаване на собствения и на колегите си авторитет чрез лично поведение и чувство за отговорност.

(5) Недопускане на действия, които биха уронили престижа на професията и нетърпимост към подобни действия.

Чл. 55. Когато противоречията между колеги не могат да бъдат разрешени от самите тях, те търсят съдействието на непосредствения ръководител.

Чл. 56. Със своето лично поведение и чувство за отговорност служителят на СУ“ Вл. Комаров“ трябва да дава пример на другите служители, а служителите на ръководни длъжности - и по отношение на подчинените си.

ГЛАВА V: МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

Чл. 57. Колективът на СУ“ Вл. Комаров“ работи за създаване на сигурна обществена среда, в която детето да получава адекватни здравни грижи, храна, подслон, възпитание и да живее без насилие.

Чл. 58. Колективът на СУ“ Вл. Комаров“ работи за подобряване на сътрудничеството между организациите както и за интердисциплинарното взаимодействие между професиите, които имат отношение към благополучието на децата и семейството.

Чл. 59. Колективът на СУ“ Вл. Комаров“ съдейства за повишаване степента на разбиране на децата и техните нужди от обществото:

(1) Популяризиране правата на децата, както и повишаване чувствителността на обществото към нарушаването им.

(2) Подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им и противопоставяне на тези, които го нарушават.

РАЗДЕЛ V: ПОВЕДЕНИЕ НА СЛУЖИТЕЛЯ

ГЛАВА I: ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 60. Всички задължения на учителя са свързани с основното му право да изисква подобаващо уважение и признание за своя труд.

Чл. 61. (1) Служителят е длъжен да спазва служебната йерархия и стриктно да изпълнява актовете и заповедите на горестоящите органи.

(2) Служителят не е длъжен да изпълни нареждане, което засяга неговите права, правата на неговата съпруга или съпруг, роднини по права линия без ограничения, по съребрена линия до четвърта степен и по сватовство до втора степен включително. В този случай той е длъжен незабавно да уведоми органа, от когото е получил нареждането.

Чл. 62. Служителят не трябва да изразява лични мнения по начин, който може да бъде тълкуван като официална позиция на СУ“ Вл. Комаров“ Велико Търново.

Чл. 63. Служителят не трябва да позволява да бъде поставян или да изглежда поставен в положение на зависимост от когото и да било. Той също не трябва да върши работата си по начин, допускащ влияние от друг.

Чл. 64. (1) Служителят опазва повереното му имущество с грижата на добър стопанин и не допуска използването му за лични цели.

(2) Информира своевременно непосредствения си ръководител за загубата или повреждането на повереното му имущество.

Чл. 65. Служителят в изпълнение на заеманата длъжност, трябва да осигури ефективно, компетентно и икономично използване на собствеността, средствата, услугите и финансовите източници, които са му поверени. Те не трябва да бъдат използвани за лични цели или да бъдат предоставяни на трети лица, освен ако е изрично предвидено.

Чл. 66. Служителят трябва да извършва необходимите действия за защита на сигурността и поверителността на информацията, за която е отговорен или му е известна. Използва данните и документите в училището единствено по повод изпълнение на служебните си задължения при спазване правилата за защита на информацията.

ГЛАВА II: ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 67. (1) При изпълнение на служебните си задължения и в обществения си живот служителите следват поведение, което не уронва престижа на СУ“ Вл. Комаров“ Велико Търново

(2) Служителите не допускат на работното си място поведение, несъвместимо с добрите нрави.

(3) Служителите се стремят да избягват в поведението си конфликтни ситуации, а при възникването им полагат усилия да ги преустановят, запазвайки спокойствие и контрол над поведението си.

(4) Служителите спазват благоприличието и деловия вид в облеклото, съответстващи на служебното положение и на институцията, която представлява.

Чл. 68. Служителят не може да участва в скандални прояви, с които би могъл да накърни престижа на гимназията.

Чл. 69. Служителят е длъжен да спазва установеното работно време за изпълнение на възложените му задължения, заложи в длъжностната му характеристика или чрез административни актове.

Чл. 70. Служителят поставя пред своя ръководител открито и честно проблемите, с които се сблъсква в процеса на работата.

Чл. 71. (1) Служителят противодейства на корупционни прояви и на други неправомерни действия в училището.

(2) Служителят не допуска да бъде поставен във финансова зависимост или в друга обвързаност от външни лица или организации, както и да иска и да приема подаръци, услуги, пари, облаги или други ползи, които могат да повлияят на изпълнението на служебните му задължения, на неговите решения или да нарушат професионалния му подход по определени въпроси.

(3) Служителят не може да приема подаръци или облаги, които могат да бъдат възприети като награда за извършване на работа, която влиза в служебните му задължения.

Чл. 72. Служителят не може да упражнява дейности, посочени в законодателството като несъвместими с неговите задължения и отговорности, както и да получава доходи от такива дейности.

Чл. 73. При осъществяването на действия, несъвместими с поведението по този кодекс, служителят на СУ“ Вл. Комаров“ следва да подаде молба за прекратяване на трудовите правоотношения.

ГЛАВА III: КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл. 74. Конфликт на интереси възниква, когато служителят има личен интерес, който му влияе до толкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на служебни задължения.

(1) . Служителят трябва да избягва всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При появяването на такъв конфликт той е длъжен да информира веднага ръководителя си.

(2) Служителят не може да използва служебното си положение за лично и на семейството си облагодетелстване, давайки платени уроци по принуда.

(3) Служителят не трябва да допуска възможност друг служител да го постави в реален или предполагаем конфликт на интереси.

(4) В случай на вече възникнал конфликт на интереси и само съобразно с нарежданията на ръководителя му, служителят може да се оттегли от служебни си задължения, които са при-чина за възникването на конфликта.

РАЗДЕЛ VI: ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ОРГАНИЗАЦИОННИТЕ СТРУКТУРИ НА ОБЩИНА ВЕЛИКО ТЪРНОВО, РУО ВЕЛИКО ТЪРНОВО, МОН И НПО

Чл. 75. (1) Служителите подпомагат органите на държавна и местна власт с висок професионализъм, безпристрастност и активност при разработването и провеждането на държавната политика, както и при изпълнението на взетите решения и осъществяването на неговите правомощия.

(2) Когато прави предложения пред органите на държавна и местна власт, служителят предоставя цялата информация, отнасяща се до вземането на конкретно решение.

(3) Отговаря на поставените въпроси съобразно функциите, които изпълнява, като при необходимост пренасочва въпросите към друг служител, притежаващ съответната компетентност.

Чл. 76. Служителите предоставят исканата информация от органите на държавна и местна власт бързо, точно и коректно, освен ако изрично не е посочено друго в нормативен акт, засягащо поверителна информация. В тези случаи се иска разрешение от директора на училището

Чл. 77. Служителите активно съдействат за осъществяване на партньорски отношения с НПО и органите на държавната и местна власт.

РАЗДЕЛ VII: ОБЩЕСТВЕН СЪВЕТ

Чл. 78. (1) На основание чл. 265 от ЗПУО, с цел създаване на условия за активни и

демократично функциониращи общности, в СУ“ Вл. Комаров“ се създава обществен съвет, който подпомага развитието на училището, осъществява граждански контрол на управлението му и участва в създаването и приемането на етичния кодекс на училищната общност.

(2) При неодобрение от обществения съвет на актовете, те се връщат с мотиви за повторно разглеждане от педагогическия съвет. При повторното им разглеждане педагогическият съвет се произнася по мотивите и взема окончателно решение.

РАЗДЕЛ VIII: КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл. 79. (1) За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси към училищната общност се създава Комисия по етика.

(2) Членовете се избират от Педагогическия съвет за срок от три години.

(3) Комисията се избира в срок до един месец след утвърждаването на Етичния кодекс от Педагогическия съвет.

Чл. 80. (1) Комисията по етика разглежда сигнали, свързани със спазването на този кодекс,8. и дава задължителни тълкувания на Етичния кодекс.

(2) Комисията по етика приема Правилник за дейността си, който се утвърждава на заседание на Педагогическия съвет.

Чл. 81. Всеки заинтересован член на училищната общност има право да внесе сигнал в Комисията по етика.

Чл. 82.(1) Комисията по етика разглежда постъпилите сигнали и се произнася с мотивирано становище най-късно в тримесечен срок от постъпването им.

(2) При установено неспазване на този кодекс Комисията налага санкция.

(3) Непроизнасянето в срок се смята за мълчалив отказ за налагане на санкция.

Чл. 83. Комисията по етика е длъжна веднъж годишно да отчита дейността си пред Педагогическия съвет на училището.

РАЗДЕЛ IX: ЦЕЛИ И СРЕДСТВА НА ЕТИЧНАТА КОМИСИЯ

Чл. 84. (1) Да защитава правото на учителите , служителите и работниците /членове/ на СУ“ Вл. Комаров“ Велико Търново да бъдат всестранно и точно информирани;

(2) да допринася за установяването на професионални стандарти;

(3) да допринася за издигането на авторитета на СУ“ Вл. Комаров“ Велико Търново;

(4) да създаде система на саморегулиране на преподавателите чрез прилагане на Етичния кодекс и решаване на спорове между училището и обществото;

(5) да укрепва свободата на словото, защитавайки правата на учителите, учениците и др. членове;

(6) да подпомага българския учител за прилагане на етичните правила и норми.

РАЗДЕЛ X: САНКЦИИ И ОТГОВОРНОСТИ

Чл. 85. Санкциите по този кодекс се налагат с цел да се предупреди и превъзпита нарушителя към спазване на етичните норми и да се въздейства възпитателно върху останалите членове.

Чл. 86. (1) Санкциите са:

1. писмено уведомяване на служителя или работника и даване публичност на случая;
2. предложение до работодателя за дисциплинарно наказание.
3. информиране на Обществения съвет.

(2) Непроизнасянето в срок от две седмици от получаване на сигнала се счита за мълчалив отказ за налагане на санкция.

РАЗДЕЛ XII: ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 87. Правилата на поведение, съдържащи се в настоящия кодекс, са неизменна част от ежедневната работа на служителите.

Чл. 88. Спазването на етичните правила за поведение е гаранция за законността на действията на служителите и защита от неоснователни обвинения.

Чл. 89. Чрез спазване на правилата на поведение, заложиени в Етичния кодекс и приети от всеки учител и работещ в училището се допринася за изграждането и утвърждаването на положителен образ на СУ“ Вл. Комаров“ Велико Търново.

Чл. 90. Контролът за спазване на нормите на настоящия Етичен кодекс се осъществява от Комисията по етика.

Чл. 91. При неспазване нормите на поведение в този кодекс служителите носят дисциплинарна отговорност съгласно Кодекса на труда и Правилника за устройството и дейността на училището.

Чл. 92. При първоначално встъпване в длъжност непосредственият ръководител е длъжен да запознае работещия с разпоредбите на този кодекс.

Чл. 93. Настоящият етичен кодекс е актуализиран от Педагогическия съвет на 14.09.2020г., и влиза в сила от 15.09.2020г.

Чл. 94. Настоящият кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване.

С настоящия Кодекс са запознати всички членове на училищната общност и стои на достъпно място за всички - официалния сайт на СУ“ Вл. Комаров“ Велико Търново - <http://su-komarov.com/docs.html>

СТАНДАРТИ ЗА ОБСЛУЖВАНЕ НА ГРАЖДАНИТЕ

Отнасяйте се към всички граждани с уважение. Отнасяйте се с другите така, както вие искате да се отнасят към вас.

Проявявайте неутрална и честна позиция спрямо всички хора. Реализирайте поведение, лишено от пристрастия, честно и равнопоставено отношение към всички граждани.

Демонстрирайте външен вид и поведение, които да се отразят положително върху имиджа на училището. Начинът на обличане говори за нашето отношение. Носете облекло, подходящо на заеманата длъжност. Помнете, че това, което носите, се отразява на вашето настроение, на грижата, която полагате в работата си, и на реакцията на гражданите.

Отговаряйте осведомено и предоставяйте актуална и точна информация. Стремещът на служителите на училището да бъде максималното подпомагане на гражданите.

Поддържайте професионално отношение. Професионализмът се разкрива чрез работата, която се върши етично, компетентно и позитивно.

Насърчавайте работата в екип. Работата в екип е способността за съвместна работа за постигане на обща цел. Способността да се насочват личните постижения към организационни цели, е формулата обикновените хора да постигат необикновени резултати.

Спазвайте ангажиментите си. Помнете, че важен елемент от качественото обслужване на гражданите е посрещането на техните нужди и очаквания.

Отговаряйте навреме. Отделяйте на гражданите необходимото време.

Променяйте вашата организация. Старайте се всеки ден да установявате отлична работна етика и да намирате начини да участвате активно в работата на гимназията. Духът на служителите е важен и зависи от максималните усилия на всички.

Създайте ваш собствен стил на обслужване на гражданите. Бъдете искрени и последователни по всяко време. Помнете, че личните ви качества се отразяват на стандартите, които създавате за самите себе си.